

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 16 kor.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők

XVIII. évfolyam 293. szám. Nagy-Várad. Kedd, 1912. december 24.

Megint borusabb a láthatár.

A külpolitikai helyzet.

A külpolitikai láthatáron mutatkozott derü általános örömet és megnyugvást keltett, de ez az öröm nagyon rövid és főleg korai volt. Most ismét sötétebb a helyzet, mert a béketárgyalások nem vezettek eredményre s a Balkánon újból megindult a vérengzés a már-már kimerültnék vélt ellenségek között.

A törökök, mivel az utolsó időben némileg kedvezett fegyvereiknek a szerencse s valószínűleg segítő csapatokat is kaptak, most már a háboru folytatását kívánják s remélik, hogy még minden jóra fordulhat a részükre.

A nagyhatalmak ugyan most is erősen dolgoznak, hogy a békét fenn-tartsák s a világháboru rémséges, még a győzre is súlyos, veszedelmét elkerüljék, de hát a mostani viszonyok között soha sem lehet tudni, hogy hol gyul ki Európa.

A szerb követ a királynál.

Bécs, dec. 23.

A király ma délelőtt tizenegy órakor Schönbrunnban külön kihallgatáson fogadta Janovics Jován szerb követet és meghatalmazott minisztert. Az új követ szerb lovasági főhadnagyi egyenruhában jelent meg.

A béketárgyalások eredménytelensége.

London, dec. 23.

A lapokban remélik, hogy a békekonferencia üdvös munkát fog végezni. A Daily News azt ajánlja, hogy a konferencia semleges elnököt válasszon, Grey Edvárdot vagy Croner lordot. Azt javasolja továbbá, hogy a hatalmak Konstantinápoly előtt tüntesse-

nek, hogy így a portát az elkerülhetetlen engedésre kényszerítsék. A Daily Chronicle inti Törökországot, hogy további habozása esetében ázsiai birtokait is nagy veszedelem fenyegetné.

Szebia elégtételt ad.

Bécs, dec. 23.

Az itteni politikai körökben meglepedést keltett Pasics szerb miniszterelnöknek spontán lépése, amelyet örvendetes jelnek tartanak arra nézve, hogy Szerbia a monarchia által kívánt módon akarja a Prohászka-ügyet rendezni. Ezek után itt nem kételkednek abban, hogy a szerb kormány a kívánt elégtételt meg fogja adni. (Ugy látszik, hogy a dolog nem elégíti ki teljesen a bécsi külügyi kormányt, mert még mindig várja az elégtételnek tulajdonképeni megadását. — A szerk.)

A világbéke biztosítva.

London, dec. 23.

Nagyköveti körökből jelentik, hogy a nagyköveti reünio a fő kérdéseket megoldta és párisi diplomata körökben is a világbékét biztosítottak hiszi. A balkáni háboru folytatása sajnálatos volna ugyan, de nem fenyegetné veszedelemmel a világbékét, sőt a balkáni háboru folytatása a világbéke érdekét szolgálná, mert a kisebb békezeszavarokat jelentékenyen gyöngítene.

Janina tartja magát.

Athén, dec. 23.

A görögök reménye, hogy Janinát hamarosan elfoglalhatják, ugylátszik egyelőre nem fog teljesebbé menni ama rendkívül szívós ellenállás miatt, amelyet huszonöt-ezer török Riza basa parancsaoksága alatt Bizáni mellett kifejt. Már egy hét óta folyik az ágyuhare, amelyben török részről örvenezzer ágyu vesz részt, míg ellenben a görögök elé szintén leküzdhetetlen nehézségek hárulnak tábori ágyuik és gyorsan tüzelő puskáik föllállításában.

A törökök reménykedése.

Konstantinápoly, dec. 23.

Az új-török tábornokok azt a hirt terjesztik, hogy nemsokára Mahmud Sefket basa fog a hadsereg élére állni és hogy a török csapatok diadalmasan fognak Athén és Szófia ellen vonulni. Az új-törökök biztosították maguknak a kurd főnökök segítségét. A lakosság nagyon izgatott, mert a kurd és cserkesz önkénteseknek megengedik, hogy Perába és Calatába jöjjenek. Mindezek a dolgok nagyon megnehezítik a kormánynak, hogy a béketárgyalóknak előzékeny utasításokat adjanak s ez az oka annak, hogy a külügyminiszter többször beadta lemondását, a melyet azonban a szultán nem fogadott el. A kotonai körök különösen azért támadják meg a kormányt, mert a fegyverszünet föltételeibe nem foglalták be Drinápolynak eleséggel való ellátását. Arról beszélnek, hogy a kabinetben viszálykodás támadt és hogy a miniszterek közül Kiámil és Názim basák a háborut folytatni akarják.

Ujabb moratorium Szerbiának

Belgrád, dec. 23.

Péter király ma ukázt irt alá, a melyben ujabb moratoriumot ad Szerbiának. A moratorium március 30-ig szól.

Mithylene megadta magát.

Athén, dec. 23.

A tengerészeti miniszterium Chi-oszból a következő táviratot kapta:

E pillanatban érkezett ide egy katonai kuirir azzal a hirrel, hogy mithylenei török csapatok megadták magukat.

Röviddel ezután a „Macedonia“ parancsnoka szikratáviróval jelenti:

Molivó kikötőjében most szállítanak hajóra 1700 török foglyot.

ŐSZI és TÉLI
IDÉNYRE ::

Harisuyák, keztyük, lelekmelegítők, szövött gyermek sapkák és kabátok, szettetek, barkettek, gyapju szövetek. Női és férfi fehéreneműek.

Rövidáruk óriási választékban.

Fráter és Kosminsky

NAGYVÁRAD, RAKOCZI-UT.

Telefon 384.

Telefon 384.

ŐSZI és TÉLI
IDÉNYRE ::

A háboru folytatása valószínű.

Pétervár, dec. 23.

Neratov küügyi államtitkár jelentette, a török békelegátusok kevéssé hajlandók engedményekre, úgy hogy a háboru folytatása Csataldza előtt nagyon valószínű. Gueskov volt dumaelnök, a ki nemrég érkezett vissza Bulgáriából azt jelenti, hogy a törökök mindaddig nem fogják elfogadni a balkáni szövetségesek feltételeit, a míg Drinápoly el nem esett. Gueskov nagyon pesszimisztikusan ítéli meg a helyzetet, de hozzá teszi, hogy a bolgár hadsereg a második hadjáratban is győzni fog.

Anglia háborútól tart?

Prága, dec. 23.

A Matin tudósítója Londonból a következőket jelenti: Az angol diplomáciai körökben pesszimisztikus hangulat uralkodik, noha a nagyköveti konferencia eredménye kedvező volt. Az általános európai helyzetet veszélyeztetve látják a béketárgyalások eredménytelensége miatt. Az angol flotta valamennyi torpedóhajója az északi tengeren van összpontosítva, de a csatahajókból álló flotta a csatornában van. A matrózok nem kaptak karácsonyi szabadságot, holott Angliában karácsonykor tömegesen szokták szabadságot a matrózokat.

Románia torpedókat vásárol.

London, dec. 23.

Románia megvette azt a két torpedóhajót, amely Angliában Csile számára épült. Mindegyik hajónak 1430 tonna tartalma van, sebessége óránként 31 csomó s felszerelése hat darab négy hüvelykes gyorsan tüzelő

ágyú és két géppuska. A két hajó ára 12 millió korona volt. A hajók januárban szállítandók.

A képviselőház ülése.

A képviselőház ma délben negyedegyor Beöthy Pál elnöklésével ülést tartott, a melyben bejelentette, hogy a főrendiház által letárgyalt javaslatokat a király elé terjesztik szentesítés végett.

Lukács László miniszterelnök a Ház folyosóján ma délben úgy nyilatkozott, hogy a képviselőház december 31-én ülést tart, a melyen előterjeszti a választójogi javaslatot.

A Katholikus Kör tisztelgése Belopotoczky püspöknél.

Vasárnap délelőtt a Katholikus Kör választmánya testületileg jelent meg Belopotoczky Kálmán v. b. t. t., ny. tábori püspöknél, a nagyvárad káptalan nagyprépostjánál, hogy hálás köszönetét tolmácsolja azért a fejedelmi bőkezűségért, mellyel a Katholikus Kör új palotájának felépítését biztosította.

A választmány élén dr. Karácsonyi János kanonok a következő szép beszéddel üdvözölte a nagyprépostot:

Nagyméltóságú és Főtisztelendő Püspök Ur!
Kegyelmes Urunk!

32 év előtt mint fiatal legény Nagyméltóságod, akkoriban helyettes egyetemi tanár tanítói széke előtt ültem s hallgattam lelkes előadásait a kath. egyházi jogból.

ellentállás már nem sok benne. Hiába beszél a Mindenhatóról, ki látja azt, ami mellett talán észrevétlenül, gyanu nélkül mennek el az emberek.

A másik, a férfi, kineveti.

— Ne légy babonás. Ostobaság ma már az ilyen. Tisztán elfogult vélemény, amit csak kinevetni lehet.

„Neveztek Mindenhatónak és nem félték engem.“

És akkor feltűnik lelkében egy édes gyermekarc, kinek mosolygó hajnalpir vonja be arcát, szelid, égszínű derű ragyog szemében, ruhája édes illatu és egyszerű kis virágokkal van behintve és karjait szelid ragaszkodón fonja nyaka körül. Puha, meleg kis arcoskáját az övé mellé fekteti.

Ez a szeretet.

A szelid, békés, megnyugtató szeretet, mely most veszi körül. A másik, az amelyik csábítja, zajos, erőszakos, félelmet gerjesztő.

Védekezve emeli szemei elé kezeit. Nem akarja látni a kettőt így egymás mellett, sérti a durva ellentét a kettő között.

„Neveztek szeretetnek és nem kívántok engem.“

Azután feltűnik előtte egy-egy nyomorult, megvetett alak, egy-egy kitaszított párta a tár-

Azután szétváltak utaink s Nagyméltóságod elment a bires világvárosba Bécsbe, én pedig szülőföldem sáros fészkébe Békésre.

De az isteni gondviselés kifürkészhetetlen bölcsesége úgy rendezte életünk sorját, hogy én most újra Nagyméltóságod, mint előljárom előtt állok s tanulom a kath. egyházi jogot s annak különösen azon tételét, hogyan kell a kath. egyházi vagyont Isten dicsőségének, a kath. egyház javának s a lelkek üdvösségének előmozdítására fordítani. (Lelkes eljenzés.)

De nem egyedül jöttem, hanem velem jött Nagy-Várad város kath. társadalmának színe-java, hogy köszönetet mondjunk Nagyméltóságodnak a nagyvárad Kath. Kör helyiségeinek felépítésére tett fejedelmi adományáért.

Tudom nagyon jól, hogy Nagyméltóságod nem kívánt tisztelgést és köszönetmondást, de mégis kérjük, tetézze jóságát azzal, hogy fogadja kegyesen e köszönetünket.

Az ur Jézusnak, ha nem is parancsát, óhaját teljesíti ezzel Nagyméltóságod, mert hisz ő mondotta: Ne rejtsetek az ég gyertyát véka alá s úgy világoskodjék a ti világosságtok, hogy az emberek lássák a ti jó cselekedeteiteket és dicsőítsék mennyei Atyátokat. Engedje meg Nagyméltóságod, hogy dicsőítsük a mi mennyei Atyánkat, a ki e nemes gondolatot a nagyvárad Kath. Kör új helyiségeinek felépítését Nagyméltóságod lelkébe sugallta.

Kérjük is az áldott ur Jézust: engedje meg, hogy Nagyméltóságod nem csupán meglássa a Kath. Kör új helyiségét, hanem azt is tapasztalja, mint szerez Nagy-Várad kath. társadalmát új fegyvereket hitének védelmezésére, új bizonyítékokat kath. meggyőződésének erősítésére, mint fordítja azt Isten dicsőségére.

A Mindenható Nagyméltóságodat sokáig éltesse!

SZABAD AKARAT.

Az ifju asszony kétségek között tündött. — Mit tegyek? Mit tegyek? A férjem jó ember.

Az a baj épen, hogy tulságosan jó, becsületes ember.

— Gyermekeim vannak.

— Lehet, hogy jön idő, — hiszen annyj ilyen dolgot olvastam már, — mikor nem merék rájuk nézni, mikor nem merem tiszta homlokukat ajkaimmel érinteni . . .

— Istenem, segíts! Találj nekem valami mentő körülményt.

És nem gondol arra, hogy a jó férjénél, gyermekeknél nincs nagyobb mentő körülmény.

— Valamit, ami megmutassa nekem az igaz utat, ami megtartsa a helyes ösvényen.

„Neveztek világosságnak és nem láttok engem.“

Azt az embert, azt az idegent féli, ki nem rokon és nem testvér és mégis nap-nap után náluk van. Ki titokban fogja meg kezét, lopva csókolja haját és szemében bűn van, mikor feléje közeledik.

Nem látja, az igaz, senki, de ő, a gyöngye asszony fél. Fél, mert érzi, hogy az erő és

sadalomból, aki hódolattól, barátoktól, bámulóktól volt körülveve . . . amig sülyedt. Amig kilátszott még csillogó szeme, hamis arca, dus hajkoronája az iszaptól, mielőtt végkép elmerült volna. Hogy bevonta a piszkos ár, összement. Fonnyadt lett az arc, kialudt a szemek tüze, reszketősek az ölelő karok és kitaszított, megvetett, elkerült alak lett.

„Neveztek igazságnak és nem ismertek fel engem.“

Mi bántja? Mi rettentí vissza? Mi ál utjába akkor, midőn ő nem bírja legyőzni szívében a vágyat a most kínálkozó, rejtélyes boldogság után. A hit? Nem, az nem lehet. Hite már akkor tünedezőben volt, mikor először hagyta kezét a másinak kezében nyugodni és először viszonzta annak égő tekintetét. Akkor veszett ki belőle egészen, mikor gyermeke ágyacskájában lázasán hanykolódott és ő nem ment hűvös kezével végig simogatni forró kis homlokát, hanem a jégvirágos ablakot melegengette leheletével, hogy a szomszédos ablakon átszűrődő halvány gyertyafényt láthassa. Nem is annyira a fényt, mint az alá és fel imbolygó magas, sugár alaku árnyékot.

Hogy jutott volna eszébe a hit, hogy tudott volna keze lágyan, gyöngéden simogatni,

Legszebb férfi kalapok a legolcsóbb árban!

Cipők és csizmák a legtartósabbak. Ingek, nyakkendők, téli sapkák és keztyűk rendkívül olcsó árban.

14 korona divatos formában

Cimre figyeljen!

HELLER és DEUTSCH

Zöldfa-utca, Nagypiac-ter felőli végén levő aruházab.n.

TELEFON: 12-06.

Karácsonyi lelkes szavaira háromszoros, szívből fakadt éljen volt a visszhang.

Dr. Belopotoczky Kálmán a következő szavakkal válaszolt:

Nagyságos Uram!

Mélyen tisztelt Uraim!

En eddig azt hittem, hogy csak a jó Isten veszi kész dolognak a jó szándékot; most azonban azt látom, hogy az emberek közt is vannak, akik a jó szándékot már tettek veszik. En, a mióta idejöttem, vajmi keveset tehettem a katolikus ügy előmozdítására, de élt bennem kezdettől fogva a jó szándék és ennek akart kifejezést adni az én szerény adományom (Lelkes éljenzés.) Nagyon szépen köszönöm, hogy ily szép számu, előkelő küldöttséggel tiszteltek meg legyenek meggyőződve, hogy mivel nem szeretek adóssággal megterhelten élni, ezt az adósságot, melyet elvállaltam, igyekezni fogok minél rövidebb idő alatt leróni, hogy ha Isten és orvosaim megtartják életemet, lesz Katholikus Körünk, ahol találkozhatunk és az Isten dicsőségére végzett munka után szórakozhatunk. Mert a szórakozást is megkívánja az élet: aki sokat dolgozik, az joggal kívánhat szórakozást is, hogy a vidámság felderítse kedélyünket. Ezt akarjuk, ezt fogjuk elérni a mi közös házunkban. Még egyszer köszönöm és lélekbeli viszonzom szíves üdvözlésüket, az Isten áldja meg mindannyiukat!

A nagyprépost szavaira újból kitört az éljenzés, a lelkesedés. Belopotoczky Kálmán ezután átvitte vendégeit a szomszéd terembe, ahol asszubbokkal magyaros áldomást köszöntöttek. A püspök az ő lekötözésén szíves

vagy imára összekulcsolódni, mikor csak annak a másoknak szavaira, tekintetere kellett és tudott gondolni.

Igaz, hogy a hit oly szép. Igaz, hogy a hit oly jó.

Milyen szép is volna az élet békében az édes kis családdal, az oltalmat adó szerény kis fészkekben. Egyszerű, szent örömeik között élni és félelem nélkül meghalni.

„Neveztek szépnek és nem szerettek engem.“

De hiába igyekszik meggyőzni az ész, míg túl felől lázong a vér. Hiába látja a békés boldogságot, túl meg a kétes, lelkiismereti furdalásoktól kísért, hamar elmúló örömeiket. Hiába csillog feléje ennek enyhe fénye, elhomályosítja azt a másoknak talmi ragyogása.

De talán késő is már a megbánás. Nem jöhet más, mint büntetés. A vétkek még csak gondolat volt, még csak kívánság, de azért talán megbocsáthatatlan. Most már szinte mindegy, hisz nem bocsáthatja meg a Mindenható úgy sem.

„Neveztek irgalmasságnak és nem bíztok bennem.“

S mikor a hosszas tusakodásnak, a küzdelmeknek csak megtörténik az előre látható vége, az asszony, a legboldogabbnak vélt percekben sem tud szabadulni a rémes lelkiismereti szótól:

„S ha elkárhoztok, ne okójatok engem!“

Boér Margit.

modorával hosszabban elbeszélgetett a küldöttséggel, melynek minden egyes tagjához volt néhány szeretetteljes szava.

Mennyi ujone van a vármegyében.

Az új sorozási tervet.

Alig pár napja annak, hogy megindultak az új sorozási előkészítő munkálatok s már közel vannak a befejezéshez. Lázasan folyt a munka, hiszen mindenütt arról beszéltek, hogy a sorozást még ez év utolsó napjaiban meg fogják tartani, ami azonban mégis csak a jövő évre marad. Illetékes helyről nyert értesülés szerint a sorozásokat március utolján és április elején fogják megtartani a vármegyében.

A sorozások, mint már ez évben is, az új véderő törvény alapján fognak végbe menni s a polgári elnök ismét Balogh János vármegyei főjegyző lesz. Balogh János már évek óta készíti mintaszerű pontossággal a sorozási és katonai ügyeket s így a katonai hatóság is szívesen veszi őt, mint olyat, aki már gyakorlatból is ismeri a törvényt.

A vármegye alispánja már el is küldte az iratokat a honvéd és a hadkiegészítő parancsnokságokhoz, hogy a részletes sorozási tervet kidolgozzák. Az alispán kérte átiratában a hadkiegészítő parancsnokságot, hogy a sorozások idejét úgy állapítsa meg, hogy lehetőleg ne egy napra essék az a vármegye tavaszi közgyűléseivel.

A sorozási iratok szerint elég állításköteles lesz a jövő évben. Nyolcezren felüli állításköteles van a vármegyében; és pedig:

A központi járásban: 952. A vaskóli járásban: 640. A belényesi járásban: 208. A magyarszéki járásban: 709. A beéli járásban: 390. A tenkei járásban: 742. A birkarészesi járásban: 520. A szalárdi járásban: 550. Az élesdi járásban: 995. A nagyszalontai járásban: 800. A cséffai járásban: 599. A sárréti járásban: 430. A berettyóújfalui járásban: 573. A derekeskei járásban: 439. Az érmihályfalvai járásban: 680. A székelyhidi járásban: 700. A margittai járásban: 976.

E szerint legtöbb állításköteles kerül ki a margittai járásból s második helyen van a központi járás.

Lesz elég állításköteles, de valószínű, hogy a 60-70 százalékát nem veszik be katonának, ha csak valami kivételes állapot nem lesz. Nem kell tehát előre „drukkolni“ a legényeknek!

Cuvaj szabadsága és helyettese

Cuvaj bán a „Narodni Novine“ jelentése szerint hosszabb szabadságra ment. A bán állítólag maláriában betegedett meg és ez az oka annak, hogy hosszabb időre elhagyja a horvát fővárost. Cuvaj ma a feleségével Budapesten keresztül a Semeringre utazott. A hivatalos lap holnap száma közölni fogja, hogy a király dr. Unkelhauser Károlyt, aki miniszteri tanácsos a horvát miniszteriumban, bánhelyettesé nevezte ki.

Az adóreform ellen.

Nagyvárad város felirata.

Nagyvárad város legutóbbi közgyűlésén, dr. Moskovits József, bizottsági tag, a nagyvárad kereskedelmi és iparkamara elnöke indítványozta, hogy a törvényhatósági bizottság feliratban kérje az új adótörvények életbeléptetésének elhalasztását.

A közgyűlés kimondotta, hogy az indítványt a még december hónap folyamán tartandó rendkívüli közgyűlésen veszi tárgyalás alá.

Azóta, mint tudjuk, a képviselőház felhatalmazást adott az életbeléptetés elhalasztására.

A város tanácsa tegnap foglalkozott ezzel a dologgal s konstataulta, hogy a kormány a gazdasági válságra tekintettel, az adóreformot nem lépteti életbe s mivel felhatalmazása van, hogy az év közepén tud is, ha a válság tart, függőben tarthassa. Ebből folyólag a város tanácsa a közönség érdekeit így megvédve találja, azonban mivel e törvényhozási intézkedés a város háztartását bizonytalanságnak teszi ki, mert az év első felében a városi adók előírhatók egyáltalában nem volnának, a második felében megkezdődő kinestári adókiadás esetén az adóelőírás csak az év végén volna eszközölhető, azt lehet mondani, hogy az egész éven át a községi adók sem megállapíthatók, sem előírhatók nem lennének. Mivel pedig a város háztartásának egyik legfőbb jövedelmi forrása a községi adó, éppen ezen jövedelmi forrás szolgáltató képességének bizonytalansága zavarba hozná a város háztartását.

A városi tanács éppen ez okból, a rendkívüli városi közgyűlésnek azon javaslatot terjeszti elő, hogy felterjesztést intézzen a kormányhoz, amelyben kérje, miszerint az appropriationális törvényben nyert felhatalmazás alapján az adóreform életbeléptetését az 1913. évről halasztza el.

A közgyűlés bizonyára elfogadja a városi tanács javaslatát.

Együttal javasolja Nagyvárad város tanácsa, hogy a közgyűlés tegye magáévá a nagyvárad kereskedelmi és iparkamara azon kérelmét, hogy az orsz. betegpótlási pótdónak 5 százalékról 10 százalékra emelése ellen a város is felterjesztéssel éljen és kérje az eddigi adókules meghagyását s ez iránt hasonszemléli feliratot intézzen a miniszterhez.

**Uri fehérenemű, „Fownes“
keztű, „Habig“ kalap, eredeti angol cipő, egyedüli raktár**

Róth M. utódánál.

BOROS J.

ékszer, óra és látszerárubázaban

== RÁRÓCZI-UT. ==

**MÉLYEN LESZÁLLITOTT ÁRAK
NAGYON OLCsó KARÁCSONYI VÁSÁR**

Telefonsz.: 788.

Telefonsz.: 788.

Karácsonyi ruhakiosztás.

A nagyváradi-olaszi róm. kath. elemi fiúiskolában e hó 23-án délelőtt ünnepi be-
szédek kapcsán volt a ruhakiosztás. Kiosz-
tatott 16 kabát a) 10 korona, 31 pár csizma
a) 7 korona, összesen 377 korona értékben.
A gyűjtött összegből maradt még 14 ko-
rona, mely a szükség szerint fog felhasznál-
tatni.

A kegyes adományozók: gróf Széchenyi
Miklós püspök 60 kor., dr. Belopotoczky
Kálmán 30 kor., Grócz Béla 20 kor., P. A.
10 kor., Jézus nevében 1 kor., Bilinszky
Sóterné 2 kor., dr. Karácsonyi János 20 kor.,
dr. Bundala Mihály 20 kor., Spett Gyula 20
kor., dr. Lányi József felsz. püspök, kanonok
20 kor., dr. Pataky Arnold 2 kor., Peszkei
Ferenc 2 kor., dr. Ferdényi 1 kor., dr. Né-
methy Gyula 2 kor., dr. Knecht János 2
kor., Jézus nevében 2 kor., Isten nevében
2 kor., özv. Sal Ferencné 10 kor., br.
Luzsénszky Lenke 10 kor., özv. Cziffra
Gerőné 4 kor., N. N. 2 kor., Hlatky End-
réné 5 kor., Olasz Elemérné 3 kor. Cser-
neezky nővérek 2 kor., Ferdényi Olivérné 2
kor., Fráter Imréné 2 kor. A jó fiúknak Jé-
zus nevében 3 kor., Geisberg Emma 2 kor.,
Rádl Ödönné 2 kor., Pallay Lajos 2 kor.,
özv. Kreutz Ferencné 2 kor., Dr. Schweiger
Ede 5 korona, dr. Lestyán Endre 2
kor., Fetser Antal felsz. püspök 20 korona,
Gabrielly Lajos 20 kor., Isten nevében 10
kor., N. N. 2 kor., Heilinger József 3 kor.,
özv. Tullies Józsefné 2 kor., B. K. 1 kor.,
Vinkler Jozefa 10 kor., Fröhlich Jánosné 2
kor., Lopusny Gyula 5 kor., Bölönyné 10
kor., K. Margit 1 kor., özv. Kováts Béláné
2 kor., Martinek Mária 1 kor., Vertán La-
josné 4 kor., Buzássy Albertné 2 kor.,
Kny Antal 5 kor., özv. Bereczky Gézáné
2 kor., Balásházy Olga 2 kor., dr. Mártonffy
Bogdán 3 kor., Markovits Antalné 5 kor.,
özv. P.-fné 2 kor., Kiss Bertalanné 2 kor.,
özv. Franta Antalné 1 kor. Fogadják ez
utón is a kegyes adakozók az Igazgatóság
hálás köszönetét.

A váradi-ujvárosi róm. kath. elemi
fiúiskolában 54 kabát, 61 nadrág, és 67
pár csizma lett kiosztva 1071 korona ér-
tékben.

A kiosztás megható ünnepély keretében
történt. A gyermekek karácsonyi éneke után
az iskola igazgatója szólott a szegény kis
tanulókhöz s szívükre kötötte, hogy imá-
jukba foglalják azon jószívű adakozókat,
akik nekik ezt az örömet szerezték.

A tanítótestület által kiboasztott gyűjtő-
iven adakoztak:

Gróf Széchenyi Miklós 50, dr. Belo-
potoczky Kálmán, Fetser Antal, Karácsonyi
János, Grócz Béla, Bundala Mihály, Spett
Gyula, Gabrielly Lajos, Kollányi Ferenc
20—20, Széchenyi Jenő, dr. Lányi József
Karsch Lollion 10—10, Kny Antal, özv.
Óváry Sné 5, Jézus nevében 3, Pongrácz
István 1, özv. Kalenda A.-né 1, Grósz Anna
2, Köblös Ferencné 2, Harmathy Károlyné
2, Olasz Akosné 2, özv. Grunwald Hen-
rikné 3, Schwartz Gézáné 2, N. N. —20,
N. N. —40, Jézus nevében 1, Nagyvárad
Takarék 10, Mezey J. 2, S. 2, Mertz
János 10, Oláh György 2, Andrányi
Károly és fiai 5, Kugler és Andrányi 5,
Kuchta Endréné 2, N. N. —40, Fleisz Mi-
hályné 2, N. N. —40, N. N. —40, özv.
Kádár Jánosné 2, Hegedüs János 2, Oláry
Gyula 5, Szilágyi Géza 1, Marder Antalné
1, özv. Bandhauer Ferencné 1, özv. Stettner
Istvánné 2, Bernácsik József 2, Koszta Ist-

ván 2, Vueskies Jenő 2, özv. Schräyer Far-
kasné 1, P. A. 5, Vinkler Jozefa 10, özv.
Sürger Mihályné 4, dr. Schweiger 5, N. N.
—50, W. M. 1, G. K. 2, Des Echerolles
G. 3, Singlary Gyula 1, Piacsek Sándorné
2, Boócz Kálmán 1, Piacsek Sándor 2, Pia-
csek Károly 1, Lőrinczy N.-né 12, dr. Vucs-
kies Gyula 11'40, Piacsek István 1, N. N. 1,
Szondi Erzsébet —20, Simon Anna —10,
Bereczky László 1, Imrik László 2, Imrik
Gusztáv 1, Imrik Lászlóné 1 korona.

A kegyes adakozóknak ez utón mond
hálás köszönetet: az Ujvárosi rk. fiúiskola
tanítótestülete.

DEBRECENBEN

válságba jutott a színház.

Debrecenben, a dúsgazdag civis város-
ban, roskadoznak Thália templomának osz-
lopai. A jelenlegi nyomasztó gazdasági hely-
zet eddig agyonnyomott az országban igen
sok kabarét és brellit, ugylátszik, a színhá-
zakat sem kiméli. Az első színház a debre-
ceni lett, amelynek érdekében már megin-
dult a mentő akció.

A város arra hivatott és illetékesebb
tényezői úgy határoztak, hogy tárgyalást
kezdenek meg Békés Gyulával, aki a színház-
nak éveken át oszlopos tagja volt s jelenleg
szabolcsmezei nagykiterjedésű birtokán ki-
zárólag gazdálkodással foglalkozik.

Felhivatták tehát Békés Gyulát a város-
házához, tudatták vele a színház súlyos ál-
lapotát és közölték vele azt is, hogy a szin-
házat már 1913 január 1-től átvehetné, sőt
esetleg kieszközölhető az is, hogy anyagi
befektetésre tekintettel — a színházat újabb
3 évre biztosíthatják részére.

Békés Gyulát meglepte az ajánlat és azt
válaszolta, hogy ő csak egyetlen esetben
mehet bele a tárgyalásokba, ha Zilahy Gyula
birtokában továbbra is megmarad minden
felszerelés, hogy később azokkal új városban
ismét folytathatná az igazgatást és megtudna
élni.

Megköszönte az ajánlatot és nem ref-
lektált rá.

Azt határozták tehát, hogy meghagyják
Zilahy Gyulát a színház bérletében és fel-
szerelvényei birtokában — magát a vezetést
azonban Békésre ruházzák teljes rendelkezési
joggal.

De pénteken váratlanul más ajánlat is
érkezett a városhoz Irmay Bélától, a színház
jelenlegi titkárától. Kijelentette ebben, hogy
hajlandó a színházat azonnal átvenni, ha a
város újabb 3 éves szerződést ad neki. Aján-
lata támogatásul le tesz 50.000 korona
készpénzt és rendet teremt az egész vo-
nalon.

Ezzel szemben kéri tehát az újabb 3
évet és természetesen Zilahy felszerel-
vényét.

A bizottság ezt az ajánlatot nem tar-
totta célravezetőnek s maguk a társulati
tagok is ellene foglaltak állást.

Mit mond a nagyváradi igazgató?

A válság nagy feltűnést keltett Nagy-
váradon is. Illetékes körökben sokan hi-
báztatják a várost is, de még többen az
igazgatót, aki rendkívül lelkes ember, mű-
vészi ambíciói vannak, de nincs üzleti
érzéke.

Beszélggettünk a debreceni színház vál-

ságáról Erdélyi Miklós igazgatóval, akit a
kinos hír nem lepett meg valami különös
módon, s akire jelenleg felhőtlen égből mo-
solyog az Éva.

— Azt csodálom inkább, hogy előbb be-
nem következett. A debreceni publikum ki-
tűnő, csak érteni kell hozzá, hogy miképen
tudjuk lekötöni.

Ugy nem lehet színházat vezetni, hogy
ha tegnapelőtt adtak egy új darabot Pesten
s három nap múlva minden alaposabb ké-
szülés és befektetés nélkül előadjuk. Zilahy
csak arra törekedett, hogy mindent minél
előbb adjon. És mindent szegény kiállításal
hoztak a közönség elé. Így aztán persze,
hogy nem nézi meg senki A farkast, vagy
az Évát, amely pl. feltétlenül friss és szen-
zációs dekorációt kíván.

Én ebben látom a válság okát s ha egy
hozzaértő ember veszi kezébe a szanalást,
akkor nem hiszem, hogy a színház ki ne
vergődjék az anyagi zavarból.

..HIREK..

Prohászka irói jubileuma.

Harminc éve ír már Prohászka
Ottokár, az országosan ünnepeletíró,
— ezt árulta el a székesfehérvári or-
szágos ünnepély, melyet ez alkalom-
ból rendeztek tiszteletére.

E három évtized alatt hány in-
telligens magyar ember nyerte visz-
sza elvesztett hitét Prohászka mű-
veiből, hányat erősített meg a krisz-
tusi igazsághoz való ragaszkodás-
ban, hányat vezetett a magasságok
felé, hányat keltett új lelki életre,
hányak nyújtott vigasztalást az
élet viszontagságai közt?! Csak aki
erre feleletet tud adni, csak tudja
a maga igazi nagy érdeme szerint
méltányolni Prohászka három évti-
zedes irói működését.

Adja Isten, hogy Prohászka irói
pályája még igen igen hosszú le-
gyen s a következő évtizedek is
hasonló termékenységek legyenek,
hatásuk pedig még intenzívebb le-
gyen a magyar katolikus hitélet
erősítésére!

A székesfehérvári ünnepély.

Vasárnap ünnepeleték meg Prohászka
Ottokár székesfehérvári püspök harmincéves
irói jubileumát. Az ünnepély, amelyet a szé-
kesfehérvári írók és hirlapírók rendeztek, a
Szent István-teremben folyt le előkelő kö-
zönség jelenlétében. Az ünnepségen az or-
szág számos tudományos társasága képvi-
seltette magát. Résztvett az ünnepen Fehér-
megye közönsége is, élén gróf Széchenyi
Viktor főispánnal és Saára Gyula polgár-
mesterrel. Megjelent a helyőrség tisztikara

Csak nagy üzletben vásároljunk! Ritka kedvező alkalom Karácsony előtt!

Tulhalmozott raktár és előre haladt időny miatt az összes uri-, női- és gyermek
divatcikkek december 31-ig mélyen leszállított áron árúsítanak.
Kérem a vevőközönséget személyesen meggyőződni. — Magtekintés vételkanyser nélkül.

CZILLÉR IMRE nagyáruháza.

is, *Wiber* Adorján altábornagy és *Ceiberger* tábornok vezetésével.

Dr. *Kürthy* József címzetes tankerületi főigazgató elnöki megnyitóját követően küldöttség ment *Prohászka* püspökért, akit a terembe lépésekor perecekig tartó ovációval fogadtak. *Kürthy* József ünnepi szónoklata után átnyújtotta a jubilánsnak a székesfejérvári írók és hírlapírók ajándékát: egy művészi kivitelű ezüst plakettet, amelyen a tudós főpásztor jelszava, egyik munkájának címe áll: *Magasságok felé*.

Ezután *Concha* Győző az Akadémia nevében, *Kiss* János a Tudományegyetem, *Négyessy* László a Kisfaludy-Társaság, *Giesswein* Sándor a Szent István-Társulat, dr. *Székely* István az Aquinói Bölcsészeti Társaság, *Medveczky* Frigyes a Filozófiai Társaság, *Mihályfy* Ákos a Pázmány-Egyesület, *Bónitz* Ferenc az Otthon-Kör, *Gerely* József a Kath. Sajtóegyesület nevében köszöntötték a püspököt. *Prohászka* nagyszabású remek beszédében válaszolt.

— „A harmóniát — mondotta többek között — és az energiát a lélekből kell fakasztani és ezt nem teheti a mai közélet, amely csupa feladás és kompromisszum, nem teheti a politika, mert a szent meggyőződés nem egyéb, mint szappanbuborék, amit nagygyerek eregetnek fel.

A püspök beszédének rendkívül nagy hatása volt.

A jubileumi ünnepséget a püspöki palotában tartott harminc terítéki bankett fejezte be.

*** Karácsony este — éjféleli misék.** Ma, kedden ünnepeljük a szent Karácsony estjét. Vigság, öröm költözik a házba s a nagyok és kicsinyek szívébe egyaránt. A karácsonyfákon kigyulnak az apró gyertyák s a jó gyermekeknek ajándékokat hoz a kis Jézuska, aki ott született Bethlehemben, a jászolban. Éjfélkor a harang hívó szavára a templomba sereglenek a hivek éjféleli misére s a boltivek alatt, gyertyák özőnében felharsan az örömteli ének:

Menyből az angyal . . .

Megszületett a világ világossága, hogy megváltsa a világot. A szeretet ünnepe köszönt ránk, amelynek magasztosságát, fenséges varázsát a modern kor gyermeke is érzi, ott lakozik a kised Jézus szeretete a szivekben s a hála az isteni kised iránt.

*** Uj apát.** Mint értesülünk az apostoli király 5 felsége dr. *Lindenberger* János gyulai esperesplébánost a Szent Mihály arkangyalról nevezett *rudinai* címzetes apáttá nevezte ki. *Lindenberger* János igen érdemes, alaposan képzett és rokonszenves papja a nagyváradi egyházmegyének. Gyulán született 1869-ben. Középkorait Nagy-Váradon, a teológiát az innsbrucki egyetemen végezte, hol a doktorátust is megszerezte. 1893-ban szentelte pappá *Schlauch* bibornok. Előbb tanulmányi felügyelő, majd lelkiigazgató, később pedig teológiai tanár lett a nagyváradi szemináriumban, honnét 1906-ban szülőföldjére, Gyulára került plébánosnak, tavaly pedig egyúttal a gyulai kerület esperese lett. A népszerű plébános kitüntetése úgy hivei, mint paptársai körében őszinte örömet okozott. A kitüntetést a hivatalos lap vasárnapi száma közölte.

* Lukács Ödön Nagyszalontán.

A vidéki nagyobb helyek mozgalmat indítottak, hogy arra hivatott egyéntől kapjanak instrukciót az új adótörvényben. E mozgalom vezetői közösen állapodtak meg abban, hogy az új adótörvényt legjobban *Lukács* Ödön, városunk adóügyi tanácsosa ismerheti. E megállapítás után elsőnek Nagyszalonta város intelligenciája hívta meg *Lukács* Ödön. Az adóügyek terén országosan ismert *Lukács* Ödön elfogadta a meghívást és vasárnap meg is jelent Nagyszalontán. A nagyszalontai Kaszinó zsúfolásig megtelt érdeklődő közönséggel. *Lukács* Ödön elkísérte utjára *Siket* Andor főispáni titkár is. A tanácsos előadását nagy érdeklődéssel hallgatta végig a közönség. Előadás után *Kornstein* Hermann a Kereskedelmi Kör elnöke szép beszédben köszöntötte meg *Lukács* Ödönnek, hogy készséggel teljesítette a nagyszalontaiak kérését. Az előadás után *Lukács* Ödön tiszteletére bankettet rendeztek. Mint értesülünk a vármegyében legujabban *Margitta* indított mozgalmat az iránt, hogy *Lukács* Ödön az adótörvény ismertetésére megnyerje.

*** A városi tisztviselők fizetési osztályozása.** A szervezeti szabályzatnak a tisztviselők fizetési osztályozásáról szóló részét tegnap tárgyalta Nagy-Várad város tanácsa. Nem fogadta el a jogügyi szakbizottságnak azon módosítását, hogy az I. és II. oszt. kapitányokat, a számtisztteket, számgyakornokokat, tüzrendészeti felügyelőt a törvényhatóság válaszsza, hanem meghagyták, hogy ezen állások a főispán kinevezése által töltsenek be. Azt elfogadták, hogy a város határán kívül levő városi közműveknél való megjelenésért napi-díj nem jár s hogy 2 hónapi állandó helyettesítésnél, ha a saját dolgait is intézi a tisztviselő, a két állás közötti fizetés különbözethet a helyettesítőnek joga van. Nem fogadta el a városi tanács, hogy Réz Mihály iskola felügyelőigazgató a VIII. fizetési osztályba soroztassék, ellenben az alügyészt a VIII. fizetési osztályba sorozta.

*** Családi pótlékot kérnek.** Nagy-Várad város jéggyárának személyzete: *Székely* Ferenc üzemvezető és *Szűts* József főgépész kérvényt adtak be a városhoz, amelyben addig is, míg állásuk szervezve lesz, gyermekeik után családi pótlékot kérnek. És pedig *Székely* 4 gyermeke után 600 koronát, *Szűts* pedig két gyermeke után 400 koronát kérnek s rámutatnak arra, hogy ezen kiadás fedezetet talál a jéggyár 1913. évi költségvetésében. — A villamosmű személyzetének hasonló kérelmét a városi tanács tegnap tárgyalta s a családi pótlékokat is akkor akarja megállapítani, amikor a személyzet viszonyát rendezik az új szabályzatban.

*** Csoportvezetői értekezlet.** A Katholikus Népszövetség nagyváradi csoportvezetői vasárnap népes és látogatott gyűlést tartottak dr. *Krüger* Aladár helyi igazgató elnöke alatt. Az értekezlet mindenek előtt elhatározta, hogy a jövő év folyamán első gyűlését ünnepélyes közgyűlés alakjában tartja meg, január 17-én. Közreműködésre Budapestről dr. *Vass* Józsefet kéri fel s a műsor többi száma is méltó lesz az illusztris vendéghez. A Népszövetségi Hitelszövetkezethez annyi részjegyző jelentkezett, hogy a szövetkezet léte biztosítva van. A megalakítás január 5-én lesz a Kath. Kör nagytermében, d. u. fél 4 órakor. Elhatározták végül, hogy a szövettség a farsang folyamán bált rendez, a melyet a köz-

gyűlés napján tartanak meg. A bál rendezésére külön bizottságot választottak, a mely január 3-án este 8 órakor a Legényegyletben tartja első ülését. A megjelentek mindvégig teljes figyelemmel kísérték a tárgysorozatot s a több mint két óráig tartó értekezlet összes tárgyait behatóan megvitatták. Befejezésül az elnök mindnyájuknak boldog karácsonyi ünnepeket kívánva, kérte a csoportvezetőket, hogy a népszövetség iránt érzett jóindulatukat tartsák meg az új évben is.

*** Kettős öngyilkosság.** A tenkei járás *Székelytelek* községének szomorú eseménye van, mely izgalomban tartja az egész falu lakosságát. Az eset kettős öngyilkosság, melyet két lány követett el, kik mindketten szerelmesek voltak a falu egyik legényébe, aki mindkettőjüknek udvarolt, aztán hűtlenül elhagyta őket. Ez annyira elkésztette a leányokat, névszerint *Hujec* Máriát és *Korbuc* Szavétát, hogy elhatározták, hogy megölik magukat. Borzalmas szándékuk kivételére a gyufát választották. Tíz csomag gyufát áztattak be s annak tartalmát megitták. A két leányt vonagló testtel, rettenetes kínok között találták meg egy kamarában, honnan a közkórházba szállították őket.

*** A városi vegyvizsgáló portómentessége.** A nagyváradi postátáv-irida igazgatósága tegnap értesítette Nagy-Várad városát, hogy a kereskedelmi miniszter Nagy-Várad város nyilvánossági joggal felruházott vegyvizsgáló és tápszervizsgáló állomása részére portómentességet engedélyezett.

*** A második halott.** A sors kegyetlenül sujtó keze újabb fájdalmas csapást mért dr. *Medvigy* Gábor ügyvédre és családjára. Alig két hete, hogy egyik kedves gyermeküket meglátogatta a halál angyala, most másik kedves kis leánya fekszik virágokkal ékes ravatalán. A gyermekek réme, a vörheny elpusztította a drága gyermekek életét; letörte a gyenge bimbókat, mielőtt virágba serdültek volna. A kis *Margitka* elment, elköltözött kis testvérkéje után messze, messze, a csillagok honába, az édes szülők és a nagyszülők szivettépő fájdalmára. A kis ártatlan, alig 5 éves leányka temetése ma, kedden, december 24-én fél 3 órakor lesz a Szilágyi Dezső-utca 5. számú házból. A mélységesen sujtott család a következő gyászjelentést adta ki:

Medvigy Gábor és neje született *Hlatky* *Margit* gyermekünkkel *Gáborkával* együtt mély fájdalommal tudatjuk a nagyszülők és a többi rokonok nevében is, hogy a végtelenül jó és kedves, főrrón szeretett gyermekünk, illetve testvérünk *Medvigy* *Margitka* folyó évi december hó 23-án, hétfőn éjjel 1 órakor öt éves korában meghalt. Drága halottunkat folyó hó 24-én, kedden délután fél 3 órakor a Szilágyi Dezső-utca 5. számú gyászházból a róm. katolikus egyház szer-tartásai szerint leendő beszentelés után a nagyváradi-olaszi sírkertbe temetjük el. Nagy-Várad, 1912. dec. hó 23.

*** Uj ügyvéd.** Dr. *Helvey* Lajos lapunk volt kitünő tollu belmunkatársa, tegnapelőtt Marosvásárhelyen szép sikerrel letette az ügyvédi vizsgát. Ügyvédi működését, mint értesülünk, Nagykanizsán kezdi meg.

*** Nem adnak ajándékot.** Városunk vásárló közönségének ismételtent tudomására hozzuk, hogy a fűszerkereskedők közös megegyezés folytán karácsonyi és újévi ajándékot nem adnak.

* **Léderer Márton temetése.** Az öngyilkossá lett milliomost Léderer Mártonot tegnap helyezték örök nyugalomra a zsidó szertartás szerint. Az öngyilkosság tulajdonképeni okát még mindég nem sikerült megállapítani. A körülmények azt igazolják, hogy az öngyilkosság oka családi életében keresendő. A másik feltevés, a gazdasági válság hatása szintén elfogadható. A dusszagdag gyáros ugyanis az utóbbi időben roppant sok pénzt adott ki s a vállalat jövedelme ezzel a rossz viszonyok miatt nem állott arányban.

* **Művészek kiállítása.** Érdekes kiállítás nyílik meg karácsony első napján. A Weiszlovits-ház egyik kényelmes és világos helyiségében Major Henrik, a zseniális karrikatura rajzoló, Gulácsy Lajos Erdei Viktor és Karinthy Ada rendeznek legfrissebb kollektívájukból kiállítást. Mindanyian ismeretek már a nagyváradi publikum előtt. Major csak ezelőtt másfél hónappal nevette meg egész Nagyváradot rendkívül elmés karrikatúráival, melyeket különben ismerünk a Kakas Márton s más 'élelapokból is. Gulácsy artisztikus felfogású képei s Erdei népszerű tájképei ezelőtt két évvel is szenzációt keltenek. Karinthy Ada pedig mesés, művészi csipkéivel lepi meg a műértő közönséget. A kiállított tárgyak feltűnően olcsón kerülnek eladás alá.

* **Gyilkosság egy leány miatt.** Bél községnek vasárnap esti nyugalmas esendjét borzalmas gyilkosságnak a hire verte fel. Egyik odaváló legény, Popa György megölte a vetélytársát, Csóra Györgyöt. Ketten udvaroltak a falu legszebb leányának, Butián Flórának és a leány ketőjük közül Csóra Györgyöt választotta. Popa György emiatt nagyon elkeseredett, koreszmázásra adta magát. Azután elhatározta, hogy elteszi láb alól a vetélytársát. Vasárnap szokása ellenére nem ivott egy csepp pálinkát sem és egész estig nem mozgott ki a szobájából. Este elment Csóra Györgyhez, bekopogtatott hozzá, s amikor a legény kijött, forgópisztolyával közvetlen közelből lelőtte. Csóra György holtan terült el a földön, Popa György pedig a csendőrökhöz rohant:

— Gyilkos vagyok, tartóztassanak le!

A csendőrség letartóztatta és beszélgette a nagyváradi ügyészség fogházába. A vizsgálat megindult.

* **Lányi hadnagy pilótavizsgálója.**

A Tiszántul adott hírt róla legelőször, hogy Lányi Antal itt Nagyváradon akarja letenni a pilótavizsgát. Ez az érdekes vizsga vasárnap délelőtt folyt le a gyakorlótér fölött. A Magyar Aeroclub képviselőiben Szűcs Sándor főhadnagy és Székely Sándor igazolványos pilóták jelentek meg s ezenkívül szép számú közönség nézte végig az izgalmas vizsgát. Lányi hadnagy 13 perc alatt írta le az előírt 5 nyolcaskört s ezután több leszállási figurát csinált. A közönség megtapsolta a sikerült vizsgát, a bizottság tagjai pedig melegen gratuláltak a sikerhez. Lányi Antal tábori pilóta akar lenni s most már ennek mi sem áll útjában.

A ROSZ PÉNZVISZONYOK MIATT

karácsonyra minden elfogadható
olcsó árban kaphatók arany,
ezüst ékszerek, gyűrűk és órák

SZILÁGYI GÉZA és TÁRSÁNÁL
RÁKÓCZI-UTON. Helyi és vidéki telefon 630.

* **Karácsonyi és újévi ajándéknak** legalkalmasabb egy gyönyörű **Japán doboz** (Bonbonier) megtöltve finom cukorkával, továbbá kávé, tea, rum és likőrök, melyek a legolcsóbban szerezhetők be a **Fiumei Kávé-behozatalnál** (Rákóczi-ut, Bazár-épület). Posta-csomagokat ingyen készítünk el nagyrabecstűlt vevőinknek.

x **Szülők figyelmébe.** Legszebb karácsonyi ajándék jól tanuló fiúk részére egy jól lövő fűbert. A legnagyobb örömet csakis ez szerezhetünk, semmi más ajándék nem teszi meg azt a hatást, mert a fiúk vérében már benne van a fegyver iránti vágy, ezt minden felnőtt férfi tapasztalathól tudja. Tehát, ha fiainknak örömet akarunk szerezni és őket a tanulásra serkenteni, úgy vegyünk **Ladányi** puskaműves Rákóczy uti üzletében, ahol jótállás mellett lehet mindenféle árban a legjobbat kapni. Töltények és fegyverjavítások, új fegyverek, lőpor és serét vadászati kellékek nagy választékban. Telefon-szám: 269.

x **TÜZIFA** hasábos és aprítva, ugyszintén elsőrendű porosz kőszemet házhoz szállít **Weiszberger és Társa.** Telefon 688. Telep: Váravelence, vasutnál.

x **Egy 5 szobás lakás Rákóczi-út 32., Gerő-házban, 1913. május 1-re kiadó.**

A „**Biharmegyei Gazdák Aru- és Hitelintézete Rt.**“ sertéshizlaldájában (Össi-tér) hizott sertések a napi áron egyenként is kaphatók.

x **Női chevreaux** v. box cipő 7 kor. férfi box cipő 8 kor., chevreaux 9 kor., tiu box cipő 7 kor. 35-39 számig finom női fél cipő 5 kor., nyúszőr kalap 5 kor. állandó parti véte'ek Feketénél Elite-kávéház mellett. Calosnik nagyon olcsó árban.

x **Kossuth-utca 6. sz. ház** emeletén a Körözs felőli oldalon modern **három szobás lakás** mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Értékezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Jenny Jenő** órás, ékszerész és látszerész a karácsonyi és újévi alkalomra ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer nagy rakárát jutányos árban. **Szent János-u. 39. sz.** Óra és ékszer javításokat pontosan eszközölk. Tanuló felvétetik.

x **A „Kispipa“ új köntösben.** A helybeli és vidéki közönség régi, kedvelt szórakozóhelye, a „Kispipa“ ódon helyisége melletti modern épületben, tágas, füstmentes termekkel, villanyvilágítással, a higiénia minden követelményével ellátva áll rendelkezésére a szórakozni vágyó közönségnek. Jó konyháról, kitűnő italokról gondoskodik és számos látogatást kér **Szujker Tamás** vendéglős.

Változó **Amerikai és Chas-**
se-la cipők, legy. **Bor. a-**
lino és **Pichler** kalapok

REICHARD áruháza

cégnél szerazhetők be.

Praktikus és olcsó

ékszer- és óra-ajándékok

Schmutzler Jánosnál

szerezhetők be Nagyvárad, Bazár-épület.
Órajavítások szakszerűen eszközölk.

Joghallgatók! Ügyvédi vizsgára készülőket
ügyvédi vizsgára, alapvizsgára, szigorlatokra saját
érdeklükben **Dr Kállay** jogi szeminariuma
esakis után készülnek
Budapest, IX. Lényal-utca 18 b. (Calvin-tér mellett).
Telefon 125-38 Telefon 125-38

A Tiszántul naptára.

Örömmel jelentjük olvasóinknak, hogy a keresztény közönség körében megindult sajtóakció egyre szebb és szebb gyümölcsöket terem. Lapunk terjed, családi kör, családi kör után nyílik meg előtte s egyre több keresztény lélekben fakad visszhang a keresztény gondolat hívó szavára.

A mi közönségünk megértette a kor hívó szavát, mely a sajtó fontosságára tereli lelkek figyelmét. Pár hónap alatt százakra menő új sereg gyűlt a keresztény sajtó zászlaja alá s azóta is előfizetőink maguk a lap legbuzgóbb terjesztői.

Ennek viszonzásául a szerkesztőség is igyekszik minden tekintetben kifogástalan lapot adni olvasói kezébe. Az ujság nagyobb terjedelme fokozott munkával jár, de ezt a nagyobb munkásságot kész örömezt fejtjük ki, mikor ellenértékét megtaláljuk a közönség fokozódó elismerésében.

Elhatároztuk azon felül, hogy újévi ajándékkul kiadjuk a

Tiszántul naptárát.

Ma már csaknem valamennyi lap ad naptárt olvasóinak. Sajnos, a naptárak nagy része ugyanolyan, mint a hitellenes sajtó: nem méltó arra, hogy keresztény család asztalán helyet foglaljon. A

Tiszántul naptára

ebben a tekintetben is kifogástalan lesz; nemcsak díszes kiállítása, hanem tartalmának előkelő színvonala és korrekt keresztény szelleme is garancia arra nézve, hogy olvasóink szeretettel fogják fogadni.

Kérjük ismételtlen olvasóinkat, terjesszék lapunkat minél szélesebb körben; a hány új előfizetőt szereznek a keresztény sajtónak, annyi új őrtüze lobban fel a keresztény Magyarország egyre növekvő táborának.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Kedden: Mesedélután és kabarett. (Délután 3 órakor.)

Szerdán délután: Limonádé ezredes; este: Leányvásár. (Bérletszünet.)

Csütörtökön délután: Koldusdiák; este: A kis gróf. (Bérletszünet. B. Lendvay Mici vendégjátéka.)

Mesedélután és kabaré. A színház környékén buzgón folyik most a munka a karácsonyi műsor sikerének biztosítására, de ezek között az első helyet a mai mesedélután és kabaré foglalja el. A nagyszabású műsor szereplői éneket, táncot magánjeleneteket próbálnak a zongorateremben és színpadon és biztosra vehető, hogy a kedd délutáni művészvállalkozást fényes siker fogja koronázni. Kétségtelenül számottevő érdekessége a kabarének a nagy-

váradai színházi közönség kedvencének: Gózon Gyulának a fellépte. Gózon Gyula a kabaré műsor első részében magánszámmal szerepel, a második részben pedig Horváth Micivel énekel egy duettet. A kabaré konferenciája: E. Kovács Mariska lesz.

Ünnepi bérletszünet. A küszöbön levő karácsonyi ünnepek alatt az előadások bérletszünetben mennek. Az igazgatóság a bérlok jogainak érvényesítését a szerda esti előadásra (Leányvásár) kedden délig, a csütörtöki előadásra (A kis gróf) szerdán délig tartja fenn.

Limonádé ezredes. Szerdán délután az idei szezon egyik kedves operettejét: a Limonádé ezredes elevenítik fel, amely Leövey Leonak egyik legjobb szerepe. A hamarosan népszerűvé vált Marcsa-nóta bizonyára nagy publikumot fog vonzani.

Leányvásár. Szerdán este új szereposztással, teljesen új rendezésben kerül színre az elmúlt idény egyik legjobb operetteje: a Leányvásár, amely tavaly oly sok zsufolt házat vonzott. A remek zenéjű operette maga derűs, poétikus meséjével még ma is kedvence a publikumnak, amely méltó érdeklődéssel várja a Leányvásár reprizét.

IGAZSÁG- SZOLGÁLTATÁS

Csőd. Kompanik János tenkei kereskedő ellen a nagyváradai törvényszék elrendelte a csődöt. Csődtömeggondnokul dr. Puttia Aurél tenkei ügyvédet nevezte ki a bíróság.

IRODALOM

A Szent István-Társulat 1912. évi rendes tagilletményei.

A Szent István-Társulat ezidei rendes tagilletményei sorozatában mind esupa olyan kérdéseket tárgyal, amelyekkel egész sereg magyar tanulmány, cikk, előadás, sőt népgyűlési beszéd is foglalkozott. Három aktuális füzet jelent meg:

I. A lelkiismeret. Irta: Hannuer A. István. A munka pontosan tisztázza a lelkiismeret fogalmát s megállapítja központi szerepét az ember szellemi életében. Foglalkozik a lelkiismereti kétségek megoldásával és jellemzi az ugynevezett erkölcs-tani rendszereket s ezen rendszerek nevezetesebb képviselőinek irodalmi küzdelmeiről is szól. Bemutatja a lelkiismeret betegségeit, gyakorlati tanácsokat ad annak helyes irányba való nevelésére és definiálja a lelkiismeret szabadságát. Az irodalom alapos ismerete s erős következtetésesség jellemzi a füzet minden sorát.

II. Az ősember a paleontologia világánál. Irta: Némethy Gyula. A legegyszerűbb, s így a legjobb módszert követi. Sorra szedi az ősember valamennyi koponya-émlékét, mindet megvizsgálja, mindről megállapítja az elfogulatlan tudomány végső ítéletét. Érdekes fejezetekben jellemzi a negyedkori ember testalkatát, lelki világát s műveltségét, valamint művészetét. Mostanában e füzet igen jó szolgálatot fog teljesíteni az irodalmi tájékozódásban.

III. Az élet problémája. Irta: Hudyma Emil. A kérdést természettudományi és böl-

cseleti alapon tárgyalja, s míg természettudományi készülsége következtében tájékozott a tudomány legújabb eredményei és megállapításai körül is, filozófiai műveltsége biztos vezérfonalat ad ott is kezébe, ahol a pusztán természettudós, — ha még oly jeles is — csak botorkál, bukdácsol. Fejtegetései világosan, meggyőzően folynak, az egész munka nagy nyeresége a katolikus apologetikai irodalomnak. Prohászka Ottokár természettudományi munkái óta kevés hasonló produkált a magyar irodalom.

Aktuális problémát hoz mind a három füzet és igazán böles összeválogatásra vall, hogy a hitvédelmi füzetek a ma legtöbb vitatott kérdésekről: a lelkiismeretről, az ősemberről s az élet problémájáról szólnak.

Rendes tagilletmény gyanánt csatlakozik még a Katolikus Szemle, a katolikus intelligencia közelismert, legkedveltebb tudományos és szépirodalmi lapja.

TÁVIRÁTOK

Bécs új polgármestere.

Bécs, dec. 23.

(Saj. tud.) A község-tanács ma délelőtt rendkívüli ülést tartott, amelynek napirendjén a polgármesterválasztás volt. A közgyűlés százhuszonhat szavazattal Weiskirchner választotta meg polgármesternek.

A trónörökös a királynál.

Bécs, dec. 23.

A király tegnap délelőtt kihallgatáson fogadta Ferenc Ferdinánd trónörökösét, aki jelentést tett müncheni küldetéséről, ahol a királyt Luitpold régensherceg temetésén képviselte. A tegnapi délelőtt folyamán gróf Stürgkh osztrák miniszterelnök is külön kihallgatáson jelent meg a királynál.

Magyar orvosok Belgrádban.

Belgrád, dec. 23.

Sondermayer ezredes, a hadügyminisztérium egészségügyi osztályának vezetője, fényes vacsorát rendezett a Hotel Moskva helyiségeiben a távozó magyar Vörös Kereszt-különítmény tiszteletére. A különítmény, amely eredetileg nyolc orvostól állott, Zajecsárban, Kraljevóban és Belgrádban összesen mintegy ötszáz beteget látott el s mindenütt nemesak elismerést, de általános rokonérzést is aratott. A nyolc orvos közül Makai dr. és Tótfalussy dr., a két különítmény vezetői, továbbá Uram dr. és Ehrlich dr. a sebesültek fogytával már a múlt héten hazautaztak, Boytha dr., Egan dr., Cuth dr. és Szöllös dr. pedig a kórház teljes kiürítése után csütörtökön este távoztak.

A bucsuvacsorán magyar részről az orvosokon kívül részt vett még Rakovszky dr., belgrádi bankigazgató, akinek a különítmény kiküldetése és működése körül igen nagy érdemei vannak, továbbá nagyszámu külföldi orvos. A hangulat mindvégig igen barátságos és lelkes volt, Egan dr., a magyar orvosok nevében meleg szavakkal köszönte meg a hadügyminisztérium s általában a szerb körök részéről tapasztalt előzékenysé-

get és szívességet. A lakoma a késő éjszakai órákban ért véget s lelkes befejezése volt a magyar orvosok mindenki által elismert, gyönyörű, hasznos és önfeláldozó működésének.

Prohászka ünnepelni fogják.

Belgrád, dec. 23.

(Saját tud.) Csattanója a Prohászka ügynek az a jelentés, amely legutóbb érkezett Belgrádból. Eszerint Prohászka személyes elégtételt kap. Mikor visszatér Prizrendbe, a katonai és polgári hatóságok tisztelegni fognak előtte és ünnepélyt rendeznek tiszteletére.

A horvát kérdés rendezése.

Budapest, dec. 23.

(Saját tud.) Ujév után alapos rendezés lesz Horvátországban. Egy nagynevű politikus kijelentette, hogy a királyi biztos kinevezése kényszerű intézkedés volt. és feladatát nem tudta teljesíteni. Horvátország alkotmányos országgyűlést kap s a kormányt e javaslat betérjesztésére legközelebb felszólítják az ország-házban. A személyi kérdés eddig nincs érintve. Lukács épp úgy fogja ajánlani gróf Pejacevicset, mint bármely más politikust.

Óriási tüzkatasztrófa.

Brüsszel, dec. 23.

(Saját tud.) Tegnap este egyik itteni moziban nagy tüzkatasztrófa volt, az egyik film meggyulladásáa következtében. A nézőtérén több mint 500 ember volt. A tűz kitörésekor nagy pánik tört ki. A menekülőkhöz közt lévő asszonyokat és gyermekeket lábba taposták. Tizenketten azonnal meghaltak, 30-an életveszélyesen megsérültek, 50-nél többen súlyosan megsebesültek.

Lefejezte a vonat.

Löcse, dec. 23.

(Saját tudósítónktól.) Solt Lajos malomtulajdonos, a vonat kereke alá jutott. A vonat Solt fejét és karját levágta, gondatlan ságért felelősség nem terhel senkit.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Irányzat a balkáni helyzet nyugodtabb felfogására lanya.

Mai árfolyamok.

Októberi buza	— — —	11.—
Áprilisi buza (1913.)	— — —	11.80
Októberi rozs	— — —	10.40
Áprilisi rozs (1913)	— — —	10.52
Októberi zab	— — —	11.82
Áprilisi zab (1913)	— — —	11.24
Szept. tengeri	— — —	7.74
Májusi tengeri (1913)	— — —	8.03

A szerkesztésért felelős:
DR. VUCSKICS GYULA.

Kiadó legelő.

A margittai-járási B. királyi község határában fekvő birtokomnak mintegy 220 magyar holdat kitevő legelő és kaszáló részét mostani december 15-től 1913. évi december 1-ig egészben, esetleg két részben is legeltetés céljából kiadom, van rajta egy 100 dörab jószágra való istálló, melynek használata 1913. évi május 5-ig megegyezés esetén legelő bérlettel jár, gazdaságomban legelő mellett nagymennyiségű szalma van, melyből korlátozott mennyiségben ingyen adok trágya termelés végett. Ajánlatok a haszonbéri összeg és esetleges feltételekkel 1912. évi december 20-ig **Kacsora Károly föld-birtokoshoz Margittára** címzendő.

Sarkady és Szánthó

TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.

Ajánlja 1 hétköznapon egyszer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó toronyóráit „szegecs” és „szabadlengésű” járattal, rézkerekekkel, olcsó árak. **TÖBBÉVI JÓTALLÁS.** Villanyerő berendezés. Arjegyzék kívánatra **Saját ház.**

Belépési felhívás.

A polgári takarékos és segélyszövetkezet

Kossuth Lajos-utca 4 szám

1913. január 1-én megnyitja 18-ik évtársulatát.

Az igazgatóság ez uton is felhívja Nagyvárad város és Biharvármegye t. közönségét az új évtársulatba való belépésre. A belépés tetszésszerűen számú törzsbetét jegyzésével történik, melyek mindegyike után betekint 1 kor. fizetendő a szövetkezet pénztárába. Vidéki tagok a befizetéseket postai csekk útján is eszközölhetik. Az új évtársulat 3 évig tart, melynek eltelte után a tagok az általuk ekként megtakarított tőkét az elért haszoneredményben való arányos részesedés mellett megkapják.

A szövetkezet célja, hogy tagjainak a heti befizetésekből tőkét gyűjtsön és hogy tagjai hitelnek, keresetnek és gazdálkodásának előmozdítása céljából nekik olcsó és kényelmes kölcsönöket nyújtson.

Kölcsönök adatai:

- a) a heti befizetések 9 tized. része erejéig minden további biztosíték nélkül;
- b) ingatlanokra;
- c) elegendő biztosítékot nyújtó kézi zálogra;
- d) megfelelő kezeség mellett váltókra, kötelezvényre. A szövetkezetbe való belépés alkalmával törzsbetétként 50 fillér beiratási díj fizetendő és egy heti részlet befizetése után már mindenki megkapja törzsbetét könyvecskéjét.

Az új évtársulatba belépők részére kölcsönök már most folyósítanak. A kölcsönökről kiállított kötelezvények bélyeg- és illetékmentesek.

A belépni szándékozók felkértenek, hogy a felvétel iránt üzlethelyiségünkben (Kossuth Lajos utca 4. szám) mielőbb jelentkezni sziveskedjenek Nagyvárad, 1912. december hó.

Tisztelettel

A Polgári takarékos és segélyszövetkezet igazgatósága.

Házi csatornázást

szakszerűen készít

Kondor Dezső Nagyvárad

Nagypiac-tér 1. Telefon 969. Gyár: 1062

Cement, gipsz, nád, fedelem, c. erép, kőpor, oltott mész stb. eladás.

Figyelem!
Fióközlet nincs!

NAGY GYULA

Nagyvárad, Olaszi, Rákóczi-ut

ajánlja saját gyártmánya kefe és meszelő nagyraktárát. Dus választék finom illatszerekből, pipere-szappanokból és mindennemű fésűkből és hajtűkből. Raktáron tart fürdő és kocsimosó szivacsokat jutányos áron. Fogkefék felelősség mellett. Különböző karácsonyi és újévi ajándékok olcsó bevásárlási forrása.

Figyelem!
Fióközlet nincs!

6098—1912. éln. sz.

Pályázati hirdetmény.

Kinevezés folytan mezüresedett közgazdalkornoki állásra ezennel pályázati hirdeték és felhívom pályázni chajlókat, hogy az 1883 évi I. tc. § a alapján megkivánt elméleti képzett-ég igazolásával kellően felzerelt pályázati kérvényeiket mélt. Hlatky Endra főispán urhoz címezve legkésőbb 1. évi 28-ának d u 5 órájáig a polgármesteri hivatalhoz (Városház I. e. 4.) annál is inkább nyujtsák be, mivel a később benyujtott kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Nyugdíjigénnyel egyb-kötött közgazdalkornoki állás évi jzeteése 1200 kor. lakbére 400 korona.

Nagyvárad, 1912. dec. 21

Rimler Károly,
polgármester.

Karácsony-fára való mézeskalács

és mindennemű cukorkák nagyválasztékban gyári áron.

Jóteking intézetek, iskolák és egyletek részére nagy árengedmény.

Valódi akácvirág-mézből készült mézeskenyér, mandulás-, töltött- és Nürnbergi mézeskalács különlegességek. ● Debreceni mézestányér, debreceni vajasperec.

Valódi akácvirág és csemegeméz.

Karácsonyfára való és Tündér-fényszóró gyertyák. Régi megbízható üzlet e szakmában.

Alapított: 1836. évből Fröhlich József Nagyvárad, Szent Fános-u.

Telefonszám:
907.

Legolcsóbb bevásárlási források!

Ha Ön

óráját jól és jutányos árban akarja megcsináltatni, hozza el **FEIN KÁLMÁN** óráshoz, Telegi-ut. 9. Dr. Nemes ház. Villanyos megállóhely. —

Órákban állandó nagy raktár.

Hallatlan

olcsó árban készít Piski **Ferenc** cipész úri és női cipőket csak egy próba és ön meg fog győződni

Szent János-utcza sarok, Schvare Farkas-féle házban.

Czukrasz

sütemények minden alkalomra házhoz szállítással jutányos árban elkészítenek. Meghívásra házhoz küldők, levelekre válaszolok. Vidékre napi expedíció.

Molnár János cukrasz
Kolozsvári-u. 50.

ROZSNYAY JÓZSEF

Műasztalos, Nagyvárad Kolozsvári-u. 77.

Európa nagyobb városában évek során át szerzett gyakorlati ismereteim lehetővé teszik, hogy a mai közönség részére a művészi kivitelű különlegességi munkákat is kellő szak tudással a leppontosabban elvégezhetem. Készítek továbbá: modern háló, szalor, lútor és üzleti-berendezéseket, portálokat, lakás- és kastély-berendezéseket minden stílus kivitelben a legszolidabb árak mellett. Egy kísérlet elengedő, hogy a t. úri közönség bizalmát továbbra is kiérdemeljem.

Tisztelettel ROZSNYAY JÓZSEF, műasztalos.

Haus Lajos

Gáz és villanyberendezési vállalat.

Elvállal mindennemű gáz és villany-zereléseket és jókarbantartását.

TELEFON 1038. sz.

UJ keztyűs és sérvkötő készítő!!

Keztyűk mérték után gyorsan és legjutányosabb árban készíttetnek. Bálí keztyűk 70 cm. hosszú, csak 6 korona. Tisztítások és javítások azonnal eszközöztetnek. **Ruganyos sérvkötők** 4 korona. **HORVÁTH R.** Nagyvárad, Szt. János-utca

Alapítatott 1893. **Freund Benjámín** Alapítatott 1893.

műorás, ékszerész és látszerész
Nagyvárad, Rákóci-ut. Széchenyi szálloda épület.

RITKA ALKALOM.

Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárultom eddig nem létező leszállított árban, arany-, ezüst-, nikkell órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül-függőket és más ékszereműket, kina ezüst tárgyak, ingaórák, látszereknél 50% engedmény.

HA A KOSSUTH-

utczába vezetni utja, keresse fel a legjobb hirtérnek örvendő

KEPES ETEL

varró- és himző előnyomdáját, ahol bevásárlásait a legolcsóbban eszközölheti kézi munka anyagokban.

Legolcsóbban vásárolhat

Hais Simon

divatárú üzletébe **Kert-utca**n a **Löwinger-féle helyiségbe**, férfi- és női divatcikkeket és mindennemű rövidárut.

Izléses arany- ezüst ékszerek, finom órák legolcsóbban kaphatók

Szilágyi Géza és Ts-nál
Rákóci-ut
Telefon. 630.

Alapítatott 1895-ben.
Deo Adiuvente!

Imrek Károly

épület és műbutorasztalos **N.-Várad**, Alapi-utca 10. szám.

Alapítatott 1895-ben.

Szantó Dezső
első nagyvárad
**REDÖNY-
GYÁRA** Rulikoyszky-ut
TELEFON 491.

Petry Árpád

órák- és műszerész

Nagyvárad, Rákóci-ut 9.

Tarsoly és Risztó mellett, a **Rimanóczy-palotával szemben** **Mindennemű műszerész** munkák szakszerű javítását elfogadjatik.

Györy Sándor

villanyerőre berendezett keses és köszörűdeje

Kert-utca, 4. szám.

Elvállal mindennemű speciál köszörüléseket és javításokat, haj- és szakal vágó és lönyirő gépet, zsillette és mindennemű más lortvák köszörülését pontosan eszközli.

Mezey János és Társa fűszer, esemégy kereskedése Nagyváradon, szt. László-tér és Telegi-utca sarok.

Szolid üzlet többet nem ad, de kevesebbet sem.

NE ADJUK

pénzünket idegen cégek, vegyünk

lánckutat

MÁRKU (Z) JÓZSEFNÉL
Akadémia-u 1 sz.

FELDSTRICK KÁLMÁN

Könyvkötészet és dobogógyártása
NAGYVÁRAD, Rákóci-ut,
Moskó-vits-palota
Biharmegyei N.-Várad város kir. illetőbéli és a megyei főszolgabírószék és körjegyzőségek szerződéses szállítója.

Kerékpár varrógép s gramofon javításokat készíttetni legelőnyösebb

Horvát Béné

mechanikusnál,
Kossuth Lajos-utca 18.
Az összes alkatrészek állandóan raktáron.
TELEFON 1038. szám.

Alapítatott 1883-ban
Schopper György

utóda veje

Rohoska Pál

Villanyerőre berendezett gépjavító, vas és rézöntőde
NAGYVÁRAD,
Sánc-utca 22. sz.

RUM és LIKÖR

háziig való készítéshez legjobb essentiák

:: kaphatók ::

VADÁSZ ALBERT

„Angyal” drogueriában
BÉMER-TÉR.

Névjegyek

a legolcsóbban beszerezhetők:

Szent László-nyomda r.-társ.-nál
Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Villamos berendezéseket, n. m. magánépületek világítási felszereléseit, csengő házi telefon, ipartelepek, gyárak, és malmok. Villamos világítási és erőátviteli berendezéseit pontosan és szakavatottan készít

SZENES SANDOR

villamos berendezési vállalata **Szalárdi-u. 9.** Költségvetéssel díjtalanul szolgálok, meghívásra azonnal jövök.

Ha a Szent János-utca

vezeti útja, keresse fel a

Szerecsen Királyt,

ahol a legolcsóbban lehet vásárolni **hariányt, kezt. út, trikót, csipkét, Himzések és szilagyak, fehérneműk, rövidárak** nagy választékban. Szives pártfogást kér **UNGERLEIDER SALAMON** Szt. János-utca 4.

Ha nincs megelégedve szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilagyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről ujjat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

A Binar megyei Gazdák Aru és Hitelintézete rt
Nagyvárad, Nagypiac-tér, Andrányi-ház.

Befizetett alaptőke: 1.000.000 korona

Elfogad takarékbetéteket, ha azok állandók 5°/_o-os kamatoztatásra, továbbá folyószámlai betéteket is elfogad.

A betétkamatadót az intézet fizeti.

Folyószámla hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb kamattal mellett gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik mindennemű bankszerű beszedésekkel (incassó olcsó díj mellett).

Előleget nyújt értékpapírokra, terményekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyószámlákra és földbirtokokra

Autó (automobil) tulajdonosok szives figyelmébe

PNEUMATIK, köpeny és tömlő, TRAPP ISTVAN Budapest, VIII. ker. Tisza Kálmán-tér 26.

Postai megbízás naponként azonnal el lesz intézve. Javítások jutányos árban. Használt gumik a legmagasabb árban megvételnek.

Telefon 10-87. Telefon 10-87.

A legmodernebb bútorokat

készíti

Kovács Zsigmond

m ű a s z t a l o s

Szacs vay-u. 70. sz.

Géperőre berendezve.

Telefon vagy levelezőlap nivasra azonnal megjelenek.

Terv és költségvetés díjtalan.

Fey Rezső

mű-bádogos, vízvezeték- és csatornázási vállalat

Szent János-utca 2. szám.

TELEFON 532. TELEFON 532.

Készít udvari agymentes closetteket vizöblítéssel.

Angol-closett berendezést, víztartány vagy önzáró closett csapokkal való öblítéssel.

Mindennemű épület- és díszbádogos munkát. Világos erő gépekkel berendezve.

Legujabb!

Ha hegedülni

óhajt megtanulni, rendelje meg a tisztán kidolgozott, remek hangu, domborn hegedüt, tokkal, 16 drb. felszereléssel és mesés ajándékkal együtt

csak 12 koronáért

Wagner a „HANGSZER-KIRÁLY”

országzerte elismert elsőrendű hangszerárúházaiban

Budapest, József-körút 15.

Fényképes árjegyzék ingyen. — OVAS: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

MEZEY JÁNOS és TÁRSA

Nagyváradon, Szent László-tér és Teleki-utca sarkán

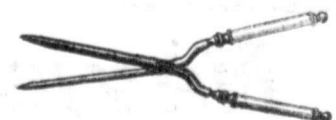
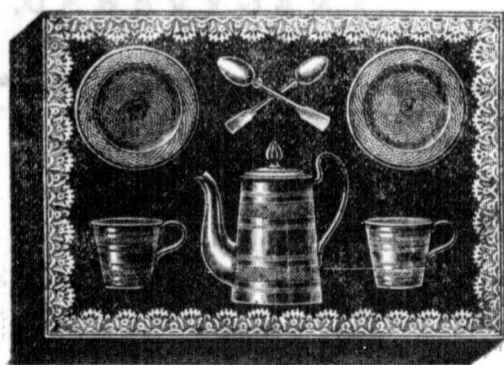
KARÁCSONYI és TÉLI IDÉNYCIKKEK:

mindennemű fűszer, csemege, cukorka, tea, tea-sütemény, rum, likőr, bor, pezsgő, hazai- és déli gyümölcs, KARÁCSONYFA DISZEK nagy választékban

Telefonsz.: 249.

SZOLID SZABOTT ÁRAKBAN!

Telefonsz.: 249.

TARSOLY és RISZTÓ Nagyvárad, Rákóczi-ut

különlegességek vaskereskedése.

Valódi porosz fűtőszén házhoz szállítva.